

Referat af møde i DTU's repræsentantskab den 1. maj 2018

Til stede: Kaj Juul-Pedersen (mødeleder), Lars Bang, Carsten Toft Boesen, Fei Chen, Tove Feld, Berit Hinnemann, Søren Isaksen, Preben Jørgensen, Per Tejs Knudsen, Lia Leffland, Jepsen Lomborg Manigoff, Jesper Nerlov, Helle Olund Villumsen og Kirsten Drejer

Afbud fra: Annelise Fenger, Mimi Folden, Lars Hauge, Peter Aagaard Nielsen og Anne-Marie Levy Rasmussen

DTU's bestyrelse: Per Falholt (formand)

DTU: Anders Bjarklev (rektor), Charlotte Holm Billund (referent) og Camilla Mørk (sekretær for bestyrelsen og referent)

Dagsorden

1. Velkomst v/ bestyrelsesformand Per Falholt
2. Valg af mødeleder
3. Præsentation af og rundvisning i DTU Skylab v/ underdirektør Jakob Fritz Hansen og senior startup coach Jakob Svagin
4. Aktuelle forskning- og universitetspolitiske tiltag m.v. fra regeringen v/ rektor Anders Bjarklev
5. Udvikling af DTU's campus v/ universitetsdirektør Claus Nielsen
6. Dato for kommende møde i DTU's repræsentantskab
7. Eventuelt

Ad pkt. 1. Velkomst v/ bestyrelsesformand Per Falholt

Formand for DTU's bestyrelse Per Falholt bød velkommen til repræsentantskabet. Formanden gjorde opmærksom på, at det oprindeligt var planen, at DTU's nye vedtægt og dennes indflydelse på repræsentantskabets rolle som udpegningsorgan i forbindelse med udpegningsorgan af nye eksterne bestyrelsesmedlemmer skulle have været på dagsorden. Uddannelses- og Forskningsministeriet har i imidlertid sat spørgsmålstejn ved nogle af de principper, som DTU har lagt til grund for den måde hhv. indstillings- og udpegningsorganerne sammensættes på i den nye vedtægt. Herunder at bestyrelsen ikke kan udpege de eksterne medlemmer af udpegningsorganet. Formanden gjorde opmærksom på, at det er forventningen, at repræsentantskabet også fremover kan spille en rolle i forbindelse med udpegningsorgan af eksterne medlemmer af DTU's bestyrelse, samt at en ny vedtægt forventes på plads inden sommerferien 2018. Fra repræsentantskabet var der forslag om, at udpegningsorganet bør have forelagt flere kandidater end der er ledige pladser i bestyrelsen.

Ad pkt. 2. Valg af mødeleder

I medfør af DTU's vedtægt ledes møder i repræsentantskabet af det medlem med længst sæde i repræsentantskabet, som deltager i mødet. Kaj Juul-Pedersen var villig til at påtage sig opgaven, hvilket der var opbakning til.

Ad pkt. 3: Præsentation af og rundvisning i DTU Skylab

Underdirektør Jakob Fritz Hansen og senior startup coach Jakob Svagin fremviste DTU Skylab for repræsentantskabets medlemmer og præsenterede efterfølgende Skylabs historik og fremtidige udbygning.

Under præsentationen fremhævede Jakob F.H., at DTU Skylab er en tværfaglig hub for studenterinnovation og en vigtig brik i DTU's økosystem for innovation og entrepreneurskab. Innovation på DTU kan sammenfattes i fire hovedaktiviteter, som er tæt forbundne. Foruden studenterinnovation omfatter det

universitetets omfattende forsknings- og udviklings samarbejde med erhvervslivet og den offentlige sektor, kommercialisering af DTU's opfindelser og software, samt start-ups og ikke mindst support til etablering af levedygtige start-ups. Det blev endvidere pointeret, at DTU's innovationsaktiviteter bygger på universitetets forskning og uddannelse.

DTU Skylab defineres på tre parametre: *Fysiske faciliteter*, der kan rumme bl.a. prototyping i værksteder og laboratorier. *Ressourcer* i form af bl.a. kompetente medarbejdere, undervisere, forskere og eksterne mentorer (alumner fra DTU), samt studenterdrevne foreninger som DTU Stardust, samt materialer og fondsbevillinger til studenter-start-up projekter. *Tæt interaktion med omverdenen* både nationalt og internationalt og ift. universitetets faglige miljøer. Jakob F.H. gjorde opmærksom på, at alle er velkommen i DTU Skylab, blot at der er mindst én DTU-studerende med i et team. Jakob F.H. fremhævede en række 2017-tal for DTU Skylab, herunder, at der blev afholdt 35 kurser med over 1.500 studerende, der er lavet mere end 350 prototyper, samt at 152 pre-start-up projekter fik hjælp. Jakob F.H. gjorde opmærksom på, at DTU Skylab har en positiv afsmittende effekt på DTU's omdømme og branding.

Omkring de fremtidige planer for DTU Skylab kunne Jakob F.H. fortælle, at en donation fra den A.P. Møllerske Støttefond på 80 mio. kr. og et DTU-bidrag på 19 mio. kr. muliggør en markant udvidelse af DTU Skylab til i alt 5000 m², inkl. det nuværende hus. Med Skylab 3.0 bliver der bl.a. mulighed for flere, større og længerevarende projekter, inkubation, større events og konferencer mv. Fokus bliver bredere end de studerende – ph.d.'er, øvrige forskere og flere virksomheder vil også blive inviteret indenfor. Jakob F.H. ser gerne, at udvidelse også kan omfatte et digitalt hub og at flere virksomheder / fonde vil bidrage med finansiering af såvel aktiviteter i DTU Skylab, som studenterprojekter.

Jakob S. satte fokus på DTU's arbejde med start-ups og pegede på en potentiel sammenhæng mellem udviklingen i antallet fra start-ups og DTU Skylabs løbende udbygning, særligt mht startups blandt de studerende. Jakob S. pegede på de studieretninger og institutter, hvorfra der kommer flest startups – hhv. Design og Innovation og DTU Nanotech, og gjorde opmærksom på, at det er håbet at Skylab 3.0 kan udløse mere af det innovationspotentiale, der formodes at være blandt de ansatte til at lave start-ups. Rektor supplerede, at det har højeste prioritet at vende den nedadgående kurve for de ansattes start-ups.

Jakob præsenterede en række eksempler på DTU spin-outs fra DTU, der i dag er veletablere virksomheder, samt et eksempel på en, der måtte lukke, da salget udeblev, men hvor stifterne tager vigtige erfaringer med sig.

Adspurgt fra repræsentantskabet om, hvordan DTU Skylab hjælper de studerende, oplyste Jakob S., at Skylabs start-ups coaches vurderer ansøgninger om finansiering fra de studerende, som så kan komme i betragtning hos forskellige fonde. De studerende har mulighed for at få gratis rådgivning fra fx eksterne revisorer og advokater, ligesom DTU kan udlevere få gratis materialer. Jakob S. pointerede, at det er uden for DTU's område, bl.a. pga. statsstøtteregler, at hjælpe DTU-start-ups til at blive "rigtig store", men at DTU's datterselskab DTU Science Park kan spille en rolle her.

Repræsentantskabet udviste generelt stor interesse for aktiviteterne i DTU Skylab og pegede bl.a. på vigtigheden af, at der i startup-miljøet også er deltagelse af fx CBS-studerende og andre internationale universiteter. Jakob F.H. replicerede, at dette allerede er tilfældet. Fra repræsentantskabet blev der stillet forslag om at etablere et Advisory Board for DTU Skylab.

Ad pkt. 5. Aktuelle forskning- og universitetspolitiske tiltag m.v. fra regeringen

Rektor indledte med gøre opmærksom på, at den danske universitetssektor i øjeblikket er genstand for en markant politisk og mediemæssige opmærksomhed – med alt fra #metoo, til forskeres bibeskæftigelse og

statens rolle ift. den forskningsbaserede myndighedsbetjening. I præsentationen skitserede rektor seks konkrete universitetspolitiske agendaer og deres konsekvenser for DTU.

1) Teknologipagten

DTU støtter Teknologipagten, som regeringen lancerede den 24. april 2018, og dens fokus på STEM-kompetencer og teknisk forskning. Rektor pointerede, at DTU bidrager med bl.a. uddannelse af ingeniører til gavn for det danske erhvervsliv – og øger gerne optaget, hvis finansiering følger, så kvaliteten kan bevares. Rektor undrede sig over, at STX-uddannelsen ikke er tænkt med i Teknologipagten fra en start.

2) Bevillingsreform

Rektor redegjorde kort for elementerne i det nye bevillingssystem for de videregående uddannelser. Rektor lagde særligt vægt på én central udfordring, nemlig at marginalindtægten ved eksempelvis at uddanne flere ingeniører kommer til at falde markant i løbet af de kommende år. Rektor understregede, at dette betragtes som en markant svækkelse af universitetets muligheder for øge optaget og imødekomme erhvervslivets efterspørgsel på ingeniører, som er et centralt element i bl.a. Teknologipagten. Repræsentantskabet spurgte til fastsættelse af uddannelsesstøtten, som fra 2019 gives som et grundtilskud, et aktivitetstilskud og et kvalitets- og resultatstilskud og om dette evt. kunne justeres. Som det er i dag gives uddannelsesstøtten som et aktivitetstilskud. I det nye system fastsættes grundtilskuddet for en fireårig periode og genforhandles først i 2023.

3) Udvalget om bedre universitetsuddannelser

Rektor redegjorde kort for fire af de 37 anbefalinger, der er kommet fra Udvalg om bedre universitetsuddannelser (UUU) til, hvordan universitetsuddannelserne kan styrkes. Den første centrale anbefaling drejer sig om udvidelse af retskravet med to til tre år, sådan at det bliver muligt for de studerende at prøve kræfter med arbejdsmarkedet, inden de læser videre på en kandidatuddannelse. Rektor gjorde opmærksom på, at DTU støtter denne anbefaling.

Anderledes ser det imidlertid ud med anbefalingen om at gøre det muligt at gennemføre en kandidatuddannelse på et år frem for to år. Rektor understregede, at det potentielt kan udvande kandidatuddannelsen, som er vigtig for Danmark i den internationale konkurrence. En 3+1-model stemmer ikke overens med den såkaldte Bologna-model / 3+2-modellen med en treårig bacheloruddannelse og en toårig kandidatuddannelse, der gør muligt for studerende at tage dele af uddannelsen på andre universiteter i Europa. Rektor gjorde samtidig opmærksom på, at det imidlertid gælder, at der indføres en undtagelse for områder, hvor der "allerede er en hurtigere vej til arbejdsmarkedet", herunder ingeniørområdet, inkl. den 3½-årige diplomingeniøruddannelse.

Den tredje anbefaling, som rektor fremhævede var anbefalingen om gennemgang af universiteternes portefølje af uddannelser. En anbefaling, som har fået markant mediedækning, og der er bred opbakning til uden for sektoren. Universiteterne vil gerne selv gennemgå porteføljen af uddannelser i regi af Danske Universiteter, så man kan udgå en ministeriel styret proces. Adspurgte oplyste rektor, at DTU løbende tilpasser uddannelsesudbuddet, alt efter om kandidaterne kommer i job.

Den sidste anbefaling, som rektor fremhævede, var det meget omdiskuterede forslag, der søger at sikre et tydeligt ledelsesansvar for kvalitet ved at ændre kompetencefordelingen mellem studienævn og den enstrengede ledelse. Forslaget tilsigter, at det entydigt bliver ledelsens ansvar at tilrettelægge arbejdet og udstikke rammerne for uddannelsernes indhold og kvalitet – hvilket betyder at reducere VIP'ernes og de studerendes indflydelse i studienævnene. Rektor påpegede, at ansvaret for kvalitet på DTU er tydeligt forankret i ledelsestrengen, og at de studerende spiller en væsentlig rolle i studienævnene.

Repræsentantskab drøftede, hvordan dets medlemmer kan hjælpe DTU med at komme ud med budskaber i forbindelse med de politiske tiltag, der har negative konsekvenser for DTU. Rektor kvitterede for opbakningen og opfordrede til, at repræsentantskabets medlemmer bruger deres stemmer, hvor det er oplagt og relevant, og han tilføjede, at Danske Universiteter og DTU er særdeles opmærksomme på den politiske opfølgning på anbefalingerne fra bl.a. UUU.

4) Kvalitetsmåling af de videregående uddannelser

Rektor orienterede om, at ministeren har nedsat et ekspertpanel, der skal udvikle en model for kvalitetsmåling af uddannelseskvalitet på de videregående uddannelser. DTU er positive over for ministerens fokus på kvalitet og har tidligere givet sit besyv med, men indgår ikke i ekspertpanelet, hvilket kan undre pga. DTU's anmærkningsfri institutionsakkreditering. Kvalitetsmålingen vil fra 2023 kunne få betydning for op til 1,25 procent af uddannelsesbevillingerne i en fireårig periode.

5) Regeringens forsknings- og innovationspolitiske strategi

Rektor kom endvidere ind på regeringens strategi for dansk forskning og innovation, "Danmark – klar til fremtiden", som blev fremlagt i december 2017. Rektor betegnede strategi som positiv for DTU, fordi den tekniske forskning står meget centralt heri. Men strategiens udfordring er, at der ikke følger penge med. Et af de initiativer i strategien, der har fået mest opmærksomhed i pressen er etablering af en Nobelpagt. DTU's muligheder for at få udbytte af Nobelpagten vurderede rektor imidlertid som begrænset, da Nobelprisen oftest gives inden for naturvidenskab og medicin, og kun i mindre grad til teknisk videnskab. Et andet initiativ i strategien er eftersyn af karriereveje, hvor Uddannelses- og Forskningsministeriet i samarbejde med universiteterne vil iværksætte eftersyn af karrierevejene på universiteterne. Rektor anså initiativet som positivt.

6) Ny model for deling af basismidler efter kvalitet

Det sidste politiske initiativ rektor orienterede om, var regeringens planer om en ny model for fordeling af basismidler efter kvalitet. Modellen skal fremme forskning af høj originalitet og excellence på alle niveauer og inden for alle forskningsfelter samt understøtte samfundets behov. Hovedparten af basistilskuddet skal fortsat være fast, mens en mindre del skal fordeles med større fokus på at fremme forskningskvalitet. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil nedsætte et uafhængigt ekspertudvalg, der skal belyse erfaring i andre lande, identificere indikatorer for forskningskvalitet, opstille modeller for et performanceelement mv. Rektor fremhævede, at det er afgørende, at de danske universiteter bliver repræsenteret i ekspertudvalget. Endelig skal en ny model erstatte den Bibliometriske Forskningsindikator (BFI), som giver et overblik over den danske forskningsproduktion. Rektor roste dette tiltag, da BFI'en ikke giver et retvisende billede af DTU's forskningsproduktion og – impact.

Repræsentantskabet drøftede den manglende sammenhæng mellem regeringens ambitioner for teknisk forskning og behovet for flere offentlig midler til området. Rektor oplyste, at han / universitetet ofte er i dialog med de relevante ordfører på Christiansborg. Repræsentantskabet tilbød at hjælpe med budskaber til politikere m.fl., i de tilfælde hvor DTU vurderer det oplagt.

Ad pkt. 6. Udvikling af DTU's campus

Universitetsdirektøren holdt oplæg om DTU's Strategiske Campusplan, som er et overordnet styringsværktøj, der med afsæt i DTU's strategi og vision for campus beskriver målsætninger og retningslinjer for udvikling af det fysiske campus. Universitetsdirektøren fremhævede bl.a., at strategisk campusplan er en fremtidssikring, der mange år frem skal give udviklingsmuligheder og sikre, at investeringer i campus giver størst mulig funktionalitet og kvalitet. Det er centralt for DTU kontinuerligt at kunne udvikle campus, således det understøtter DTU's position som et eliteuniversitet. Campusdirektørens præsentation, som repræsentantskabet fandt interessant og tog til efterretning, er vedlagt referatet.

Ad pkt. 7. Dato for kommende møde i DTU's repræsentantskab

Næste møde i repræsentantskabet afholdes d. 14. maj 2019 kl. 16.00-19.00. Der var fra repræsentantskabet ønske om, at mødet afholdes et sted på Campus, hvor der er mulighed for fremvisning af infrastruktur, faciliteter mv.

Ad pkt. 8. Eventuelt

Formanden kvitterede for repræsentantskabets fremmøde og den interesse repræsentantskabet udviser for DTU.